

N.F.S. Grundtvig “Om Oehlenschlägers Baldur hiin Gode”

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.0, maj 2012

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredegørelse og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1807 (SJ: 73)

Teksten er etableret af Kim Steen Ravn

Punktkommentarer og indledning er skrevet af Kim Steen Ravn, redigeret af Vibeke A. Pedersen

Tekstredegørelse er skrevet af Kim Steen Ravn, redigeret af Johnny Kondrup og Vibeke A. Pedersen

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning Johnny Kondrup

I øvrigt takkes dr.phil. Flemming Lundgreen-Nielsen

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

|A:301

Om Oehlenschlägers Baldur hiin Gode.

Frygg um griet
I Fensølum
Vordur Valhallar.
Vitid þeir enn eda hvad? ¹

Voluspa. Resens Text.

¹

Fryg begræd
I Fensal
Valhals Vogter (Baldur).
Forstaa I det eller ei?

Da jeg ingen anden Text havde for mig, vilde jeg ingen Forandring gjøre ved Resens skiødesløse.

Kun med Jubel og Stolthed nævner Nordboen den første ægte nordiske Digter i næsten et Aartusinde, Eivinds Broder og hine Navnløses Frænde, fra hvis Læber Eddas hellige Qvad udstrømmede, Skialden Oehlenschläger. Hans nordiske Digte i Samklang med Vaulunders Saga ere det, som hævde ham dette Hædersnavn, og skal omværne det giennem Sekler.

Naar jeg nu, efter denne Bekiendelse, det simple Udtryk for mit Kiendskab til Digterens Produkter, frimodig med Edda i Haand betragter et af disse, Dra **A:302** maet Baldur hiin Gode, bør jeg vel ikke frygte en Udlæggelse, som om det var egne eller Andres Meninger jeg vilde forsvare, og ei Sandheden ene jeg søgte.

Da jeg imidlertid veed, at Meningerne ere saare ulige om, hvorvidt det er Ret, at den, der ei selv har Digternavn, paatager sig at dømme om et Digterværk; saa staaer maaskee følgende korte Forerindring ei aldeles paa urette Sted.

Poesi, som noget Indvortes, er Anskuelse af en ædlere, renere og dybere Tilværelse, end Hverdagslivet byder eller kun byde, og som noget Udvortes, Fremstillingen eller det synlige Præg af hin Anskuelse. Poesien tænkt i høieste Potens kan kun være een, da Udtalelsen af den høieste Tilværelse ligesaa lidet kan være Forandring undergiven, som Guddommen kan anskue sig selv anderledes. Det er klart, at Poesiens Ideal ei kan fremtræde i nogen Dødelig, og at Menneskepoesien maa, som noget Indvortes, opholde sig mellem den lave Beskuelse og den høieste Anskuen; som noget Udvortes være Fremstilling af en mellemliggende Punkt. Heraf følger vist nok, at et Digt hverken kan eller bør bedømmes efter Begreber, der abstraheredes fra et andet Produkt om dette endog med største Føie erkjendtes som poetisk; thi da den høieste Punkt ei kan naaes, maa der ei blot stedse være en høiere, men ved Siden af den høieste op **A:303** naaede maa endog være en anden ligesaa høi, der bestiges ad en ganske forskiellig Vei. Men heraf følger ligesaa vist at Digteren, den største som den mindste, maa kunne anvise den Plads, han enten ved sin samlede Produktion, eller ved et enkelt Produkt har hævdet sig, samt at denne Anviisning kan skee ei blot af den, der fremstillede sig som Digter, men af Enhver, der ved Anviisningen selv dokumenterer den Grad af poetisk Anskuelse, som udfordres til at fatte Ideen om Anskuelsens Maximum, og den Grad af Skarpsind, der behøves for at skønne, hvorvidt Anskuelsen er værdig udtalt. Skulde det ei være saa, da maatte det kunne bevises, at mens diviniør stedse var forenet med os magna sonaturum.

Poesien lader sig endnu betragte som Kunst, og bestaaer da deri, at Digteren fæster Fantasien eller det indre Skønorgan paa en bestemt Punkt, og da bevæger sig med fri Nødvendighed inden selvsatte Grændser. Herved motiveres en anden Art af Digterkunst,

den nemlig, som bestemmer, hvorvidt Digteren har lydt sin egen Lov, bevæget sig med Enshed og Konseqvens. At en saadan Bedømmelse, tænkt isoleret, ei engang udfordrede saa meget som hin første, indsees let.

Er nu den Punkt, som Digteren valgte til Gienstand for sin Anskuelse, alt forhen beskuet poetisk, og sammenvoxet med denne første Beskuelse, da har han |A:304 endnu indskrænket sig i et snævrere Rum, og sat Fantasien ganske vilkaarlige Grændser; thi da er det et gammelt Billede, han enten vil efterligne eller opfriske. Det Produkt, der end fremstaaer, kan, som saadant, bedømmes af Enhver, som kiender Hint, hvoraf det skal være Afbildning eller Istandsættelse.

Paa denne Maade avles det Særsyn, at Anskuelse og Fremstilling kunne være sand poetiske, ja at Digteren endog som Kunstner kan have lydt sin egen Lov, og dog have høieste Uret; thi han kan have overskredet eller ikke udfyldt de gamle Omrids; han kan have feilet i Figurernes Ordning og han kan endelig have forfalsket det Heles eller enkelte Partiers Kolorit ved at indblande fremmede Farver.

Da Oehlenschläger traadte frem som nordisk Digter, og navnlig, da han udarbejdede Baldur, indskrænkede han sig til at fremstille Eddas halvudslettede Billede, og om dette er lykkedes ham, skal være Gienstand for min undersøgelse.

Hvad der fordres af mig er, at jeg maa have gjort mig deelagtig i den poetiske Anskuelse af Asadramet, som avlede Eddas Sang². Mine Bemærkninger om Asalæren, saa umodne og ufuldstændige |A:305 de end i det Enkelte ere, maa vidne, om saa er eller ikke, eller, om man saa vil, Følgende maa selv afgjøre det.

At Evalds Baldur var eiendommelig hans og ikke Odins, har Ø. forhen sagt os, og den, som ei troede ham, maatte kiende saare lidet til Odins Slægt; men saa let det var at skionne, hvem Baldur ikke var, saa vanskeligt var det at sige, hvem han var, og fremstille ham saaledes. Det var ikke engang nok at have beskuet Asalæren fra en høiere Standpunkt end den sædvanlige, men et grundigt Studium af samme maatte nødvendig gaae foran Fremstillingen af den høieste Vendepunkt – og det er Baldurs Død – hvis den i det Hele skulde lykkes.

Dersom det ei klang lidt synderlig, vilde jeg sige, at Baldur var kiendt af Digteren, men kun halv af de andre Aser; men tydeligere og mere bestemt er det vel at sige: Baldur aabenbarede sig for den gudyndede Digter, men denne undte ei sig selv Tid til at beskue ham nøie. Troede han maaske, at den Gud, fra hvis Borg Troidstavene maatte flye, ei kunde have nogen Hemmelighed skiult hos sig? Men

da glemte han, hvad han dog vidste, at Baldur var, liig Baandet, der knytter Siel til Legeme, en Hem|A:306melighed for sig selv. Af en saadan halv Beskuelse lader denne Vaklen sig forklare som tydelig spores i Forestillingerne.

Vola har sagt, at Baldur var Valhals Vogter, og naar man læser Slutningen af den mageløse Scene mellem Loke og Svartalfernes Kor, hvor Glæden over det staalbelagte og hærdede Mistiltejn udbryder saa betydningsfuldt:

Snart tuder Hejmdal forfærdet i Giallarhorn,
Da jeg ned med en susende Gnist-Regn styrter
Bifrost Bro.
Ha, grønspraglede Slange jeg seer!
Hvor Du børster den æddrede Mids-Ryg,
Slyng Dig i slimede,
Knugende, kvælende
Bugter om Aukathor!
Opspær fraadende Flab,
Hylende Fenris!
Slug Valfaudur til Utgards Fryd!

da tillades neppe nogen Tvivl om, at Digteren jo har hørt og forstaaet Vola. Men er da ogsaa Baldurs Tab vurderet som Omstyrtelsen af den Hiørnesteen, hvorpaa Valhal hvilede, eller er det ikke mere Odins og Friggas Søn, den af Alle elskede As, som falder og beklages ? Seer man hen til enkelte dybe Blik, maa det Første, men beskuer man det Hele, maa det Sidste besvares med: ja. |A:307

Frigga siger til Baldur:

Du est det Baand, som sammenholder Valhals Krands!

og Edda kalder ham selv i Vegtams Kvida **Hapt-Baandet**, men mellem hvilke Punkter er dette Baand befæstet? Digteren lader det kun omslynge Aserne, som Blidhed og Godhed binde den egensindig stolte Kraft, og forkynder, at naar dette Baand brister, da vil Asakraften raa og vild ødelægge sig selv, ja han anseer endog Lokes Straf som en Følge af Baandets Bristen, Godhedens Tab. Her er det første og vigtigste Misgreb, som drog mange flere efter sig, med en vis Nødvendighed. Hiin Forestilling kan ikke være rigtig, thi Aserne vare fra Fødselen af alle delagtige i eet Væsen, og kunde altsaa aldrig komme i Strid med sig selv. Ogsaa vidner hele Udviklingen af Asadramaet ligetil Ragnarokr, at Enigheden aldrig forstyrredes, skjøndt Baldur var borte.

Nei, Baldur var det Baand, som lænkede Asakraften til sit Udspring, og da det brast, kunde denne, berøvet al ny

Tilstrømmelse, formindskes. Valhal havde mistet sin uovervindelige Vogter, og maatte nu ved ethvert Angreb rykke sin Undergang nærmere. Hverken Frejs Sværd eller Tyr's Arm lode sig mere erstatte, og Ragnarokur var uundgaaelig. |A:308

At dette er den sande, høieste Synspunkt, nøder Edda mig til at tro; men derfor nægter jeg ingenlunde, at den Digteren valgte, jo med nogen Forandring kun bestaae under hiin; thi man kan sige, at saalænge Baldur var hos Aserne, maatte ethvert Angreb være stilet paa dem Alle, og allerede derfor mislykkes. Da Krandsens Baand derimod brast, kunde hver Blomst anfaldes enkelt og lettere tvinges. Men ogsaa da maa vi ikke glemme, at skøndt den høiere Enhed gik under i Baldur, saa levede dog Sønnen Forsete, boende paa Glitner, som det svage Efterskin af Faderens Glands, og saalidet han var istand til at bevare Asernes Helhed, snarest kunde han dog vedligeholde den indbyrdes Fred. Odin siger selv, at han dysser alle Trætter³. End synes det, som Digteren anseer Baldur for Menneskenes himmelske Repræsentant, om jeg saa maa sige, og motiverer saaledes Jordens store Sorg over hans Død, der gik saavidt, at den ei engang vilde give Slip paa hans Liig. Da denne skønne Forestilling ei strider mod Edda, kunne vi ogsaa derom forenes, naar kun Jordens Tab ei vurderes alt for høit, thi huske maa vi, at Vanerne Njord, Frej og Freja, disse menneskelige Guddomme, endda vare til, og kunde langt be|A:309dre udfylde Jordens, end Forsete Himmels Trang.

Dersom nu Digteren kun halv fattede Hovedsynspunkten, da maatte han nødvendig feile saavel i Valget som Sammenføiningen af det Enkelte.

Skøndt Odin tilstaaer, at der er Grund til at frygte for Baldur, at hans sanddru Ravne ofte herom gave ham dunkle Vink, og at Urdur ei meer var giennemsigtig, saa ængstes han dog ikke. Rolig aflægger han Løftet at lade hvert Nattens og Dagens Lys straale hult paa Baldur, og synes i øvrigt ubekymret. Dette passede saare vel paa Nordens stærke Gud, naar det blot var hans Søns Liv, der stod i Fare, men indsaar han at hans egen Magt og Existens maatte gaa under i Baldur, da kunde han ei tee sig saaledes.

Ogsaa strider dette samt hele Løfteaflæggelsen bestemt mod den eneste ægte Kilde: Vegtams Kvide. Her siges, at Aser samledes paa Tinge, for at raadslaae om Baldurs Drømme; at de adspurgte de Fremtidskyndige, og finge til Svar at Baldur var feig – dødtegnat af Norner – da betog Angest Svafner Frigga, samt det hele Gudeting, og de sendte Bud til alle Vætter – Naturtingenes Aander – med Bøn at de vilde skaane Baldur. De svore, og Frygg modtog Ederne; men Valfadur frygtede at Edtagelsen var forgieves, og skønnede at Baldurs Fylgier vare |A:310 forsvundne, eller maaskee, at Nornerne ei havde bekræftet Eden⁴. Atter stævner han Ting; men da Ingen veed noget frelsende Raad, sadler han selv Sleipner og rider til Hæl.

Med galdrende Runer vækker han den Snedækkede, og hører forfærdet, at de guldbesvømmede Hynder ere bredte, og den skiolddækkede Miød brygget for Baldur i Helas Sal; at den blinde Hødur skal svinge det berømte Træ og giennembore sin Broders Bryst⁵. Efterat være spottet og erindret om Ragnaroke, hiemrider Vegtam, fuld forvisset om, at ingen Hielp er mere.

Enhver som forstaaer at vurdere et poetisk Stof, vil udentvivl indrømme, at naar en Oehlenschlägers Pensel have udfyldt disse ægte Omrids, vilde vi nu sku et Malerie ei blot sandere, men og betydningsfuldere end det vist nok skønne, der nu henrykker uden at tilfredsstille os.

Ø. har deels fulgt Snorres Edda, og deels digtet selv. Saaledes lader han Guderne sværge som Tingenes Herrer, istedenfor at det efter begge Eddaer være disses Vætter, der selv raadte for Tilbageholdningen af deres skadende Kraft, hvis Eder Frygg modtog. Kun i Mimers Lund ere Tingene mere selvstændige og sværge paa Mimers Vink. Ei lettelig skønner jeg, hvi denne Forandring giordes, uden fordi det maaskee syntes fornedrende for Guderne at bede det dem Underlagte, men her kan Talen ei være om Asers større eller mindre Magt, men kun om Oldtidens rene Billeder⁶.

Dog, seer man ogsaa bort fra alt dette, saa skønnes dog let: at en Eed, giort af Aser om at beskytte den, af hvem deres Tilværelse hængte, er en betydningsløs Ceremoni, der vel, hvilket her ustridig er Tilfældet, kan som isoleret Fremstilling have meget poetisk Værd, men aldrig Sandhed.

At en Lund tillægges Mimer, som Gudernes uafhængige Ven, troer jeg urigtigt, fordi dertil, saavidt jeg veed, ingen Hiemmel findes i Edda, og fordi det nødvendig maa søndre, ja vel gandske ophæve Ideen om Aser og Jetter, som de eneste modsatte Størrelser, naar man antager en tredie koordineret. At Mimers Existens og Forhold til Guderne er en af Asalærens gaadefulde Puncter, nægter kun den, som ei veed, hvorom Talen er, men end mere at indvikle dette Forhold er den Hensigt at skabe Lys ganske modsat⁷.

Digteren har fulgt Snorres Edda i at lade Frigga foragte det tynde unge Mistetejn med samt dets Eed; men udentvivl feile de begge; thi, er det sandt, hvad Vola siger, at dette vel tynde, men fagert opvoxende Træ syntes Mænd at være til stor Ulykke, saa kunde Frigga hverken glemme eller for^{A:313}agte det⁸. At det derimod, plantet af Norners usynlige Haand, nægtede Eden, synes mig saa overensstemmende med det Heles Gang og forklarer saa aldeles den Frygt, der efter Edtagelsen opstod hos Odin, at det vel bør ansees for vist, endskiøndt Edda tier.

I Drabs-Scenen og den foregaaende mellem Hødur og Loke, disse efter min Følelse saa mesterlige Sidestykker, er ogsaa den prosaiske Edda for største ^{A:314} Delen fulgt; men det glædede mig

ved nøie Undersøgelse at finde denne maleriske Stilling i Overeenstemmelse med Forestillingerne i den gamle Edda⁹.

Med Baldurs Død maatte Dramaet endes naar Sæmunds Edda blev fulgt, skøndt en Deel af Frygs deilige Samtale med Koret ogsaa da kunde været beholdt, da det var høist passende at Himmelen og Jordens samflydende Taarer sluttede det sørgelige Digt; men Hermoders Reise til Hæl og Lokes Straf vilde aldrig fundet Plads.

Da Baldur engang var kommen til Hæl, vidste Aserne saare vel, at hans Gienkomst var umulig. De vidste, at det ikke blot var Hæl, deres afsagde Fiende, der først maatte vindes, men at de ubøielige Norner selv maatte bøies til atter at udskrabe Runerne af de hellige Skiolde; bøies til at fornægte den evige Viisdom, hvis Udtryk de vare. Derfor nævnes ei heller Hermods Tog i nogen af de eddiske Sange jeg kiender, og hvad mere er, disse fremstille det som aldeles umuligt. Man erindre sig, hvad Hæl siger til Odin i Slutningen af Vegtams Kvide:

Hiemrid du Odin,
og vær stolt (af din Færd)|A:315
saa kommer ingen
meer mig at see,
før Loke løs
slippes af Baand,
og Ragnamørk
rivende kommer. ¹⁰

Da Drupner brændtes med Baldur, og dog efter Skirners Kvæde sees at være efter den Tid i Guders Eie, kunde det ved første Øiekast synes nødvendigt at antaste enten Hermods Tog eller en anden senere Samfærsel mellem Asgard og Hæl; men jeg troer ogsaa, at denne tilsyneladende Nødvendighed avlede hele Fortællingen om Hermods Hælrid. Det Hele lader sig meget simpelt forklare ved at tillægge Drupner samme Egenskab som andre Asernes Mon, f. Ex. Mjølner, at den nemlig stedse selv vendte tilbage, hvor langt den end bortkastedes af sin Eier.|A:316

End staaer tilbage at tale om Loke. At jeg anskuer Loke, hans Forhold til og Adskillelse fra Aserne anderledes end Baldurs Digter, kan ikke komme i Betragtning, saalænge min Mening endnu ikke er viist at grunde sig paa Eddas bestemte Udsagn, eller at være nødvendig i den Grad, at det Beviste maatte være usandt, dersom den ikke antoges. Hertil trøster jeg mig ikke end saa ganske, og antager derfor i dette Øieblik Digterens skønne Fremstilling for sand; men nødes derimod til at erklære Lokes Straf umiddelbar efter Balders Død, eller – som her er det samme – efter Hermods Hælreise, for at staa paa en urigtig Plads. Ægirs Giestebud maa nødvendig tænkes mellem denne og hiin, ikke blot fordi

Beretningen om Lokes Straf netop findes i den prosaiske Slutning af Ægirs Drikke, men især fordi Aserne først hos Ægir fik at vide, hvem der var Skyld i Baldurs Død. Heraf følger da ogsaa, at Hødur ei maa vide eller kunne aabenbare, af hvem han fik Mistiltein. At Digteren lader Odin kiende Loke i Toke gjør heri ingen Forandring; thi foruden at en ældre Edda ei veed noget af sligt, saa bliver det jo stedse lige sandt, at Ægirs Giestebud var – ifølge Lokes eget udsagn – ¹¹**|A:317** efter Baldurs Død; at Loke den Gang var i Asers Selskab som Ven, og altsaa ikke da kiendt som Baldurs Bane¹².

Til Slutning nogle faa Blik paa enkelte mytologiske Yttringer.

Af Scenen, hvor Guderne sværge, sees at Digteren antager Odin som Lysets, Njord som Vindens, og Ægir som Havets Gud; ligeledes Frigga som Jordens og Freia som Luftens Gudinde.

Jeg har før yttret min, i Edda grundede, Uvillie mod alle Embeds-Uddelinger til Aserne efter græsk og romersk Skik, og jeg nødes til her at gientage Yttringen af samme, skøndt ovenstaaende Inddeling, hvad Odin, Frig og Freia angaaer, vist nok har langt mere Betydning end den sædvanlige¹³; gandske anderledes er det derimod med Njord og Ægir. Den Første styrede efter Grimmismal Templer og Ofringer, og den Sidste hverken hørte til Aserne eller erkjendtes af dem som Havets Herre, da endog den prosaiske Edda fremstiller Njord som saadan; vel siger denne, at Ægir var Asers Ven, men Sæmunds Edda vidner derimod, at han var en Jette, at Aser kun **|A:318** af ondt Sind hiembøde sig selv hos ham, og at han satte fiendtlig Prøve paa deres Magt og Kløgt ved at fordre en Kiedel, hvori Miød kunde brygges til dem alle¹⁴. Da han ogsaa kaldes Gymer, var det vel ikke saa urimeligt at ansee ham for Gerdas Fader, hvem Aser vilde tugte for det Tab, Frei havde lidt.

Fenris kan neppe tænkes bundet før Baldurs Død, thi naar Aserne først havde øvet denne Gierning, maatte Loke traadt op som deres aabenbare Fiende, og desuden kunde Tyr ligesaalet for Baldurs Død miste sin Arm, som Fenris før kunde være Aser farlig. At Antagelse af en Tidsfølge i de mytologiske Begivenheder er nødvendig, sees let, og jeg vil ved denne Lejlighed hidsætte den af mig antagne, saavidt samme har Hensyn paa Begivenhederne efter Jettekampens Fornyse. Idunas Bortførelse¹⁵ Hammerens Tab og Gienerobring, Lokes Frafald, eller maaskee rettere hans Forhexelse, Baldurs Drømme, Raadspørgselen om sammes Betydning¹⁶, **|A:319** Edtagelsen, Odins Hælridd, Baldurs Død, Fænrirs Bindning, Skirners Reise, Thors Kamp med Midgardsormen, Ægirs Giestebud, Lokes Fængsling, Pandtsættelsen af Odins Øie. Nu følger Asers fulde Herredom til Ragnarokr, eller den egentlige Tid. En Følge af det bevislige rigtige i denne Bestemmelse er, at Utgardeloke har Uret, naar han før Baldurs Død minder Loke om Ægirs Giestebud, og at Baldur endnu har det i høiere Grad, naar han erindrer Bragi om Rolfs Krakes Død; thi saa heldig en Ide det var af Digteren at indføre

Menneskene som Kor i sit Drama, maa dog det Hele tænkes i Menneskelivets allerførste Morgenrøde, længe før Sagaen kunde udpege en enkelt eller give ham Navn og Daad. Disse tvende Ting vare da udelukkende Gudernes, og kunde først tilhøre Menneskene, efterat hines daadfulde Kamp var gaaet over til den rolige Modsætning.

Det synes som Digteren antager Heimdals Jomfrumødre for at være Regnbuens Farver, men det gaaer neppe an. I Mangel af andet Oplysende har jeg gjort mig megen Umage for at bringe Heimdals Mødrenenavne tilbage til deres Udspring, og de blandt dem, hvis Betydning er mig nogenlunde klar, tyde forenede hen paa Vandet og Bølgerne, hvilket ogsaa **A:320** stemmer med hvad jeg troer at maatte antage om Heimdals Fødsel og Forhold til Aserne.

Nik. Fr. Sev. Grundtvig.

Kandidat i Theologien.

2

Disse Blades faa Læsere beder jeg at lægge hine Bemærkninger – Ny Minerva, Mai 1807 – ved Siden, da adskilligt, som der bevistes, kun staaer her og omvendt.

3

I Grimnis-Mal, hvor det hedder om ham, at han svæfer allar saker

4

Saa lyde Ordene i Vegtams Qvide:

Valfaudur uggir
Van se tekib
Hamingior ætlar
Horfnaar mundo.

5

See Vegtams Qvide! Jeg læser her med Gunnar Povlsen: **hrodr badm** for **hrodr barin**, da Meningen synes at kræve det. Vel kan Mistiltejn kaldes berømt, naar vi huske hvad Vola siger derom: berømmelig kunde Hæl, som Asers Fiende, med Føie kalde det, og berømmeligt var det som et saa vigtigt Redskab i Norners Haand.

6

Jeg forstaaer Tingen saaledes: da Aserne skabte Verden, meddeelte de enhver Ting noget af deres Kraft, men da Aserne ei havde Kraften af sig selv, stod den meddeelte ved Siden blot som beslægtet, ei som underlagt, kunde derfor let bedes, men ei befales. Eller Guderne gave hver Ting Kraft til at opfylde sin Bestemmelse, Ilden til at brænde, Jernet til at saare o. s. v. Naar de nu vilde f. Ex. at Ilden ei skulde brænde, maatte de vel nødes til at bede Ildens Vætte tilbageholde sin Kraft. Saaledes troer jeg ogsaa at Fædrene ved det udtryk at døve Sværde, forstode, at binde, overtale eller ved

omvendt Galdren søvndysse Sværdets Vætte. |A:312

7

Længe stirrede jeg paa Mimer og Heimdallur, paa Mimers Brønd og Urdurs Kilde. End gøgler Lyset, men under det mig at skue klart engang, da skal jeg tolke mit Syn.

8

Stedet i Voluspa, som her og flere Steder sigtes til, lyder efter Resens Text saalunde:

Ek sa Balldri
blodgum tivas
Odins barni
ørløg folginn
stod umm vaxinn
vollu hæg
mjör ok mjög fager
mistiltein
vard af þeim meidi
er mönnam syndest
harmislog hætteg.

Under Dramaets gientagne nydelsesrige Læsning kiæmpede jeg ret alvorlig med mig selv, for om muligt at frafalde denne min Mening, da det bedrøvede mig at see, især den saa skønne Scene, hvor Loke udlokkes Frygs Hemmelighed, hvile paa en usikker Grund.

9

Kun een Bemærkning har jeg her at gøre, og den vil finde sin rette Plads der hvor Talen bliver om Loke.

10

At Sandvigs og Eddas latinske Udlægger her have med Rette oversat: "saa kommer ingen" &c., synes mig at være klart; men sæt ogsaa, at der bør læses: komir for komit i tredie, og er for undz i femte Linie, maatte det jo dog oversættes: "saa kommer En atter at see mig, naar (men ei før) Loke løs slippes af Baand." Dog de to første Linier, hvorom ingen Tvist er, bestemme tydelig nok Læsemaaden i de følgende; thi hvoraf skulde Odin rose sig, dersom det blev muligt for Andre at efterligne ham.

11

Loke sagde til Frigga:

jeg det voldte at
ei meer du seer ride
Baldur til Solen.

12

Loke udjages først efterat have dræbt Finnafeingur, og sættes endda

siden i Vidar Plads.

13

Den gamle Edda deler Guderne i Aser og Vaner, de stærke og de milde, og anden Inddeling turde jeg ei tillade mig.

14

See Hymes Kvida!

15

omtales vel ikke i den rytmiske Edda, men modsiges ei heller, og lader sig godt forene dermed.

16

Fortællingen om denne Raadspørgsel indeholder maaskee Hrafnagaldr Odins, thi af flere Grunde har jeg troet mig nød til at frafalde min førhen havde Mening om dette underlige Kvæde, og derimod at antage Gunner Poulsens, saavidt denne sætter det i samme Fortalte før Baldurs Død.